

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-12/2024-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Snježane Horvat-Paliska i Gordane Marušić Babić članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog u povodu obavijesti koju je podnio N. M. iz Č., kojeg zastupa opunomoćenik D. J., odvjetnik u Č., na sjednici vijeća održanoj 29. travnja 2024.

p r e s u d i o j e

- I. Prijedlog se odbija.
- II. Odbija se zahtjev podnositelja za naknadu troškova ovoga upravnog spora.

Obrazloženje

1. Upravni sud u Rijeci, rješenjem poslovni broj: 6 Usl-2767/2023-2 od 15. siječnja 2024., točkom I. izreke oglasio se stvarno nenadležnim, te je predmet ustupio ovom Sudu na nadležno postupanje, budući da je podnositelj tužbom osporio zakonitost Odluke o utvrđivanju svojstva komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, klasa: 024-02/22-01/2, urbroj: 2170-15-01/1-22-11, koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Baška ("Službeni glasnik Primorsko-goranske županije", broj: 13/22. – dalje: Odluka), a koja po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja pojedinačnu odluku javnopravnog tijela, već opći akt, čija ocjena zakonitosti je u nadležnosti ovog Suda.

2. Slijedom navedenog, ovaj Sud je podnesenu tužbu uzeo kao obavijest građana, te je po službenoj dužnosti pokrenuo postupak ocjene zakonitosti osporavanog općeg akta temeljem odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine”, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21.- dalje ZUS)

3. Podnositelj u bitnome ističe da je Općina Baška donijela osporavanu Odluku o utvrđivanju svojstva komunalne infrastrukture javnog dobra u općoj uporabi - javnog prolaza koji se formira, između ostalih, i od k.č.br. 126/G, kuća upisana u zk.ul. br. 1059, k.o. D. B.. Ističe da kao nasljednik iza svoje pok. majke, i kao upisani suvlasnik nekretnine i izvanknjižni vlasnik 2., 3., i 4. etaže na k.č.br. 126/G ima pravni interes za pokretanje postupka. Navodi da nekretnina označena kao k.č.br.

126/G kuća, upisana u zk.ul.br. 1059, k.o. D. B., niti jednim svojim dijelom ne predstavlja javni prolaz, pa nije mogla biti utvrđena komunalnom infrastrukturom, javnim dobrom u općoj uporabi u smislu članka 59. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ 68/18., 110/18. i 32/20.- dalje: ZKG), a niti je vlasništvo donositelja. Ističe da mu Geodetski elaborat temeljem kojeg mu je protupravno oduzet dio nekretnine nikada nije dostavljen, kao ni osporavana Odluka, za koju je saznao 3. listopada 2023. Navodi da je riječ o privatnom prolazu uz kuću podnositelja koji je ograđen portunom više desetljeća, i koji ne služi komunikaciji s javnim površinama, već isključivo predstavlja privatni prolaz (dvorište) do nekretnine u vlasništvu njegove obitelji duže od sto godina. Navodi da već iz same upisane oznake zemljišta u zemljišnim knjigama (kuća) proizlazi da nekretnina nije javno dobro, niti predstavlja javni prolaz. Smatra kako je prije donošenja osporavane Odluke nadležno tijelo putem svojih službi ove činjenice moralo utvrditi očevitom na licu mjesta i saslušanjem mještana, a što nije učinilo. Ističe da mu je oduzeto privatno vlasništvo protivno odredbama pozitivnih propisa, a odredba članka 61. ZKG-a, nije pravna osnova iz koje bi proizlazila ovlast predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave da nekretninu u privatnom vlasništvu proglasi javnim dobrom u općoj uporabi, budući da nekretnina koja je utvrđena javnim dobrom – javni prolaz, to u naravi nikada nije predstavljala, niti predstavlja danas. Slijedom iznesenog, predlaže da se ukine osporavana Odluka, te da mu se nadoknade troškovi spora.

4. Donositelj u očitovanju u bitnome ističe da podnositelju nije dostavljena osporavana Odluka, jer u vrijeme njenog donošenja nije u zemljišnoj knjizi bio upisan kao vlasnik k.č. br. 126 k.o. D. B. Ističe da se podnositelj u zemljišnu knjigu upisao tek u kolovozu 2022., te isključivo zbog svog propusta nije sudjelovao u postupku utvrđivanja javnog dobra. Nadalje navodi da mu se osporavana Odluka nije mogla dostaviti, ali je ista objavljena u Službenom glasniku, te je danom objave, svatko, pa i tužitelj, mogao saznati za nju. Budući da i sam podnositelj navodi da je predmetnu osporavanu Odluku zaprimio prije 3. listopada 2023., to je rok od 30 dana iz članka 83. stavka 1. ZUS-a, istekao, pa predlaže ovom Sudu da odbaci zahtjev za ocjenu zakonitosti. Nadalje ističe da su netočni navodi podnositelja da k.č. br. 126 k.o. D. B. niti jednim dijelom ne predstavlja javni prolaz, te da se radi o privatnom prolazu do nekretnine u vlasništvu podnositelja. Ističe da je javni put evidentiran na dijelu zemljišta pored kuće tužitelja koji služi kao javni prolaz, ne samo do kuće tužitelja, nego i do drugih kuća u povijesnoj jezgri naselja D. B., koji nemaju drugi prilaz. Kao takav je evidentiran i u Registru nerazvrstanih cesta Općine B. pod rednim brojem NC163.

5. Prije svega valja istaknuti da u konkretnom slučaju nema mjesta odbacivanju „zahtjeva“ zbog nepravodobnosti, kao što predlaže donositelj osporavane Odluke, jer nije riječ o zahtjevu, već o obavijesti građana u smislu članka 83. stavka 2. ZUS-a, za koju nije propisan rok za podnošenje.

6. Prijedlog nije osnovan.

7. Osporavanu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Baška dana 27. travnja 2022. na temelju članka 62. ZKG-a i članka 29. Statuta Općine Baška ("Službene novine Primorsko-goranske županije", 12/13., 31/15., 27/17., 04/18., 6/20., 04/21.).

*Osporavana Odluka propisuje:
Članak 1.*

Ovom Odlukom utvrđuje se status komunalne infrastrukture – javne prometne površine na kojoj nije dopušten promet motornih vozila – javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Baška, na nekretninama označenim kao k.č. br. 11195 i 11196, obje k.o. Draga Bašćanska, pod nazivom Put, koje se formiraju od dijelova k.č. br. 11144/2, 126 i 616/1, sve k.o. Draga Bašćanska, na temelju geodetskog Elaborata broj 2022-022 izgrađenom od tvrtke Geodetski zavod Rijeka d.o.o. iz Rijeke.

Članak 2.

Komunalna infrastruktura iz članka 1. ove Odluke, u naravi javni prolaz, bit će evidentirana u katastarskom operatu i zemljišnim knjigama u skladu s geodetskim Elaboratom iz članka 1. ove Odluke.

Primjenom odredbe članka 132. ZKG-a, a na temelju geodetskog Elaborata broj 2022-022 izgrađenog od tvrtke Geodetski zavod Rijeka d.o.o. iz Rijeke, Frana Kresnika 33, evidentirat će se komunalna infrastruktura iz članka 1. ove Odluke i provesti upis javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Baška, Palada 88, Baška, OIB: 24078212554, u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Crikvenici, Stalna služba u Krku, Zemljišnoknjižni odjel Krk, i katastarskom operatu Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Rijeka, Odjel za katastar nekretnina Krk.

8. Odredbom članka 62. ZKG-a na temelju kojeg je donesena osporavana Odluka propisano je da Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i Odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (stavak 1.). Odluka iz stavka 1. ovoga članka, uz ostalo, mora sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se infrastruktura nalazi, te nalog nadležnom sudu za upis statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige, odnosno za brisanje tog statusa ako se radi o infrastrukturi koja se upisuje u zemljišne knjige (stavak 4.). Odluka iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama, odnosno radi brisanja tog statusa (stavak 5.).

9. Odredbom članka 132. ZKG-a propisano je da komunalna infrastruktura iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona izgrađena do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, koja nije evidentirana u katastru ili nije evidentirano njezino stvarno stanje, evidentira se u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, a koje pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave, odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturuom i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu. Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi izrađen u skladu s pregledanim i potvrđenim geodetskim elaboratom izvedenog stanja komunalne infrastrukture i potvrdu jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar (stavak 1.). Komunalna infrastruktura iz stavka 1. ovoga članka evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao neotuđivo vlasništvo, odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturuom, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe (stavak 3.).

10. Za ocjenu osnovanosti prijedloga mjerodavna je i odredba članka 59. stavka 1. točke 2. ZKG-a, prema kojoj je komunalna infrastruktura i javno prometna površina na kojoj nije dopušten promet motornim vozilima.

11. Odredbom članka 61. stavka 1. ZKG-a, također mjerodavnoj u konkretnom slučaju, propisano je da je komunalna infrastruktura javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu, odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost. Komunalna infrastruktura stječe status javnog dobra u općoj uporabi danom njezine izgradnje, uređenja, odnosno stupanja na snagu Odluke o proglašenju javnog dobra u općoj uporabi (stavak 4.).

12. Iz navedenih odredbi ZKG-a proizlazi pravo jedinice lokalne samouprave, odnosno njenog predstavničkog tijela da donese Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. Da bi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave bilo ovlašteno donijeti takvu odluku i građevinu iz članka 59. ZKG-a proglasiti komunalnom infrastrukturom, nužno je da je riječ o izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi koja se, kao takva, koristi, odnosno koja se, kao takva koristila na dan stupanja na snagu ZKG-a (4. kolovoza 2018.). Odluci o proglašenju komunalne infrastrukture – javnim dobrom u općoj uporabi prethodi utvrđenje stvarnog stanja glede konkretne građevine komunalne infrastrukture, dakle, one koja je postojala u vrijeme stupanja na snagu ZKG-a, te se takvo stanje evidentira u katastru i zemljišnim knjigama kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave, neovisno o postojanju upisa prava vlasništva ili drugih stvarnih prava trećih osoba.

13. Uvidom u Geodetski elaborat sastavljen radi evidentiranja izvedenog stanja komunalne infrastrukture, kopiju katastarskog plana, skicu izmjere, te očitovanje općinskog načelnika, proizlazi da predmetna nekretnina predstavlja u naravi put, koji se kao takav koristi i da je izgrađen do stupanja na snagu ZKG-a. Da se radi o putu proizlazi i iz Registra nerazvrstanih cesta Općine B., siječanj 2022.

14. U odnosu na prigovor podnositelja da je riječ o nekretnini u njegovom vlasništvu, valja reći da članak 132. stavak 3. ZKG-a izrijeком propisuje da se komunalna infrastruktura iz stavka 1. tog članka evidentira u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao neotuđivo vlasništvo, odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe. Ujedno valja istaknuti da se imovinskopравни odnosi između zemljišnoknjižnih vlasnika i jedinica lokalne samouprave ne mogu rješavati u postupku ocjene zakonitosti općeg akta.

15. Trebalo je stoga odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti ako u izreci.

16. U odnosu na zahtjev podnositelja za naknadu troškova spora valja reći da se prema višekratno izraženom stajalištu ovoga Suda članak 79. ZUS-a, kojim su uređeni troškovi spora, ne primjenjuje u objektivnom upravnom sporu jer se u toj vrsti spora ispituje objektivna zakonitost općeg akta, pa nije moguće procijeniti uspjeh jedne strane u odnosu na drugu. Stoga je riješeno kao u točki II. izreke.

U Zagrebu, 29. travnja 2024.

Predsjednica vijeća:
Blanša Turić, v.r.